

Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у здравственим установама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00122/2009-04 од 18.6.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког поје-диначно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник, и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази подата-ка фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним кар-тицама и сл., као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Чланом 12. став 5. Закона прописано је ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, да је обвезник дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делат-ност из гране 851 (Здравствена заштита становништва), осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Уредбе, када се здравствене услуге, осим здравствених услуга које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, пружају физичким лицима, пружалац услуге је дужан да тако остварен промет евиден-тира преко фискалне касе.

1. Према томе, када се здравствене услуге пружају пацијен-тима који немају обавезно здравствено осигурање или захтевају здравствене услуге на лични захтев, пружалац услуге (у конкрет-ном случају, Завод за јавно здравље) дужан је да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

2. У случају када Завод за јавно здравље врши нпр. санитарне прегледе, систематске и превентивне прегледе и др. одређеном броју запослених, на основу закљученог уговора са привредним субјектом (правним лицима и предузетницима) о пружању здравствених услуга, при чему накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник (у конкретном случају, послодавац), лице које пружа наведене здравствене услуге (Завод за јавно здравље) дужно је да изда фискални исечак, односно да евидентира сваки појединачно остварен промет преко фискалне касе, а да у бази података фискалне касе као средство плаћања значи опцију: „чек“.

Министарство финансија напомиње да уколико се, у конкретном случају, по

основу поменутог уговора пружају услуге за већи број физичких лица – запослених (списак радника уз захтев за пружање поменутих услуга), пружалац услуге је дужан да изда фискални исечак појединачно сваком лицу (у висини накнаде за један санитарни преглед) и то у моменту када је тај преглед ком-плетно завршен, без обзира на време испостављања фактуре, при чему, сагласно одредби члана 12. став 5. Закона, у фактури за без-готовинско плаћање уноси редне бројеве свих фискалних исечака на основу којих је евидентиран промет у фискалној каси по основу поменутог уговора.

Такође, Министарство финансија напомиње да се фактура може издати за све извршене услуге санитарног прегледа по једном захтеву. То, у конкретном случају, значи да ће у фактури за безго-товинско плаћање бити унети сви бројеви фискалних исечака који су издати по основу тог захтева.

3. У случају када Завод за јавно здравље врши промет добара (продаја старог гвожђа, папира и сл.), по уговору о купопро-даји, физичким лицима, тако остварен промет дужан је да евиден-тира преко фискалне касе, без обзира на начин плаћања. Када се наплата врши испостављањем фактуре за безготовинско плаћање, у фактуру се уноси редни број фискалног исечка по коме је евиден-тиран промет наведених добара.

Уколико се наведени промет врши са другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), такав промет, у конкретном случају, Завод за јавно здравље није дужан да евиден-тира преко фискалне касе.

4. Када се услуге хитне медицинске помоћи (неодложна медицинска помоћ код свих ургентних стања на лицу места, са-нитетски превоз, снабдевање лековима у хитним медицинским случајевима и др.) пружају пацијентима чије су здравствене услуге обезбеђене из средстава обавезног здравственог осигурања, пружалац услуге у том случају није дужан да тако пружену услугу евидентира преко фискалне касе.

Међутим, уколико се поменуте услуге пружају физичким лицима која пружену услугу плаћају ван обавезног здравственог осигурања, односно пацијентима који немају осигурање или се наплата врши за неоснован излазак на терен (у случају када је позив неоснован, непотребан) тако остварен промет пружалац услуге дужан је да евидентира преко фискалне касе, у складу са наведеном одредбом Закона, као и наведеном Уредбом.

5. По питању евидентирања промета преко фискалне касе оствареног на основу партиципације, Завод за јавно здравље није у обавези да такав промет евидентира преко фискалне касе, у складу са мишљењем Министарства здравља бр. 500-01-568/2009-03 од 25.5.2009. године, у коме се наводи: „Истичемо да средства од пар-тиципације представљају приход Републичког завода, односно да су обухваћена његовим Финансијским планом. На основу тога се може закључити да износ партиципације не остаје здравственој установи као сопствени приход, већ се преноси као приход Републичког завода за здравствено осигурање и, с тим у вези, сред-ства од партиципације нису обухваћена обавезом евидентирања кроз фискални рачун који се издаје у здравственој установи“.

У смислу изнетог става, Министарство финансија је мишљења да дневник благајне везан за евидентирање партиципације и другу евиденцију која се наводи Завод за јавно здравље може да води као и до сада.

6. У складу са одредбом члана 6. став 1. Закона о фискалним касама прописано је да фискална каса мора да има тер-минал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљин-ско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на

пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Под честом променом делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96), само у случају када лица немају посебан простор у коме обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, лица која имају посебан простор у коме обављају регистровану делатност, а која су, према Закону о фискалним касама, у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, при чему услуге из регистроване делатности обављају и ван седишта, у обавези су да периодично прикључују фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту.

То, у конкретном случају, значи да је Завод за јавно здравље, који услуге из регистроване делатности обавља и ван седишта, у обавези да периодично прикључује фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту Завода за јавно здравље.